

FSF
Föreningen Socionomer
inom Familjehemsvården

Akutplacering i jourhem

När ett barn måste placeras akut i ett jourhem kan det både ha varit med om en traumatisk händelse och blivit skilt från sin förälder. Barnet kan vara chockat och känna sig övergivet. Ofta kan man inte se på barnet hur det känner sig inuti.

Det är viktigt att utgå från att barnet befinner sig i kris även om det inte alls ser så ut. Vi vill förmedla hur man med enkla medel kan minska barnets trauma.

Akutplacering av spädbarn

När det gäller spädbarn är det extra svårt att göra en akut jourhemsplacering utan att föräldern är med. För ett riktigt litet barn kan man ju inte berätta vad som ska hända. Spädbarn upplever omvärlden genom sinnesintryck, t ex hudkontakt och dofter. Det är extra viktigt att ta med saker ut mikromiljön; vagnen, sängkläder, nappar, kläder som inte är nytvättade, klädesplagg från mamman som luktar mamma, nappflaska, leksaker osv.

Ta reda på vållingsorten. Ju mer babyn kan känna igen sig i den omedelbara närmiljön desto bättre. Prata lugnande med barnet och berätta gärna enkelt vad som hänt även om du inte tror att barnet förstår. Håll barnet stadigt i din famn. Försök förstå barnets signaler och försök ge barnet vad det behöver i form av kroppskontakt, dryck osv. Så mycket mer kan du inte göra men det är gott nog.

I den akuta situationen

Om inte föräldern kan följa med försök få med någon annan som känner barnet. Om du inte känner barnet sedan förut – berätta vem du är och vad du har för funktion för barnet och dess föräldrar.

Berätta vad som ska hända med barnet, med föräldrarna, med syskonen osv.

Berätta att det är du som nu ska bestämma om barnet. Berätta om dig själv »jag känner flera barn som haft det som du har det just nu och som jag har hjälpt...«

Berätta vart ni ska åka och om familjen ni ska till.

Berätta kort och i korta meningar. Kontrollera att barnet förstår vad du menar och kan följa med i det du säger. Anpassa till barnets ålder. Berätta att »du ska stanna i flera dagar«. Berätta att »du ska gå i skolan/dagis som förut«. Berätta att du ska komma tillbaka, säg när, men bara om du vet det säkert. Berätta att barnet ska få träffa föräldrarna igen.

Ta med saker som tillhör barnet

Kläder, gosedjur.

Mikromiljön; dvs sängkläder, kudde. Tandborste, mediciner, information om allergier

och sjukdomar. Foton på föräldrarna etc. Ta reda på barnets vanor när det gäller mat, sovrutiner osv.

På väg till jourhemmet

Ta dig tid med barnet, fråga om barnet vill ha något att dricka, stanna om det behövs. Berätta igen om familjen ni är på väg till. Ta gärna om den information du givit tidigare, barnet har svårt att ta in. Det är ofta lätt att prata i bilen. Låt inte barnet sitta ensamt i baksätet. Sitt nära och ha gärna kroppskontakt. Ha ett extra gosedjur i bilen som barnet kan få om det inte redan har sitt eget med sig.

Framme i jourhemmet

Med större barn kan det vara bra att gå in och hälsa tillsammans. Prata sedan enskilt med barnet en stund och fråga hur det känns. När ni är inne hos familjen, hjälp barnet att fråga hur det är där på natten, var ska det sova, kan barnet stänga dörren om det vill? slår jourföräldrarna barnen om dom är olydiga? Försök berätta hur just det här barnet behöver ha det för att känna sig tryggt. Ha inte bråttom. Berätta när du ska komma tillbaka och vad som ska hända fram till dess. Ha med en blankett med information om barnet och föräldrarna som jourfamiljen kan få. Gör en konkret planering för de närmaste dagarna när det gäller skola/förskola, kontakt och umgänge med föräldrar och andra viktiga personer, socialtjänstens insatser osv. Ta tid på dig i jourhemmet så att du känner att du lämnar barnet i trygghet.

När barnet bor i jourhemmet

Det är ofta ovärderligt om socialsekreteraren kan komma tillbaka redan nästa dag. Lova inte något som du inte kan hålla. Ring ofta och fråga hur barnet mår. Bygg en allians med barnet. Du är en mycket viktig person. Fortsätt din egen kontakt med barnet och utveckla den under utredningstiden. Kom ihåg att det är socialsekreteraren som ansvarar för hur det enskilda barnet har det i jourhemmet. Inte jourhemmet eller jourhemsförmedlingen.

Socialsekreterarens behov av stöd

När du gör ett akut omhändertagande av ett barn utsätts också du för stora påfrestningar. Om det inte finns rutiner för stöd och handledning på din arbetsplats vid dessa tillfällen, ta upp frågan med ansvariga helst innan situationen uppstår.